

**Χαιρετισμός του Προέδρου της Δημοκρατίας,
κ. Νίκου Αναστασιάδη
στην 87^η Ετήσια Γενική Συνέλευση του ΚΕΒΕ,
12 Νοεμβρίου 2014**

Κυρίες και κύριοι,

Με ιδιαίτερη ικανοποίηση χαιρετίζω την 87^η ετήσια Γενική Συνέλευση του Κυπριακού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου.

Η περσινή σύνοδος του ΚΕΒΕ, βρήκε την Κυπριακή Δημοκρατία να διέρχεται μια από τις κρισιμότερες περιόδους στη σύγχρονη οικονομική ιστορία της.

Ήταν τότε που αγωνιζόμασταν να ανασυγκροτήσουμε το τραπεζικό μας σύστημα και να συγκρατήσουμε την οικονομία από μια διαφαινόμενη βαθιά και παρατεταμένη ύφεση.

Ήταν τότε που από αυτό το βήμα, και αναγνωρίζοντας πλήρως τον ρόλο του ιδιωτικού τομέα και του εμποροβιομηχανικού μας κόσμου σε αυτή την μεγάλη εθνική προσπάθεια, σας καλούσα σε συμπόρευση για το καλό της χώρας.

Ένα χρόνο μετά, έχουμε επιτύχει πολλά.

Οι κυπριακές τράπεζες και τα συνεργατικά πιστωτικά ιδρύματα έχουν ανακεφαλαιοποιηθεί πλήρως. Οι Τράπεζες έχουν καταφέρει να αντλήσουν σημαντικά ιδιωτικά κεφάλαια από τις διεθνείς αγορές, ενώ ο Συνεργατισμός έχει συμπληρώσει τα κεφάλαια του μέσα από το πρόγραμμα στήριξης.

Τα χρηματοπιστωτικά μας ιδρύματα βγήκαν αλώβητα από την πιο σκληρή Ευρωπαϊκή δοκιμασία. Την άσκηση Αντοχής σε Προσομοιώσεις Ακραίων Καταστάσεων, τα λεγόμενα Stress tests.

Μετά και από την απόφαση του Ανωτάτου Δικαστηρίου για το θέμα των εκποιήσεων, ο Τραπεζικός μας τομέας έχει οριστικά σταθεροποιηθεί και επανακτά την αξιοπιστία του.

Ενδεικτική είναι η πρόσφατη χορήγηση άδειας λειτουργίας σε νέα τράπεζα. Κάτι που επιβεβαιώνει τόσο την ανθεκτικότητα, όσο και τη δυναμική αλλά και προοπτική του τραπεζικού μας συστήματος, το οποίο πλέον είναι αρκετά δυνατό και επανακτά την εμπιστοσύνη των ξένων επενδυτών.

Πεποίθηση μου είναι ότι ο Τραπεζικός τομέας της Κύπρου θα μετατραπεί συντομότερα απ' ό,τι όλοι ανέμεναν, στον πραγματικό αιμοδότη της Κυπριακής οικονομίας. Στο χρηματοδότη της επιχειρηματικότητας και των βιώσιμων αναπτύξεων.

Παράλληλα, καταφέραμε να εξυγιάνουμε τα δημόσια οικονομικά. Κάναμε ένα μεγάλο βήμα για να μπορεί η χώρα να χρηματοδοτεί από μόνη της τις ανάγκες της και να μπορεί με αξιοπιστία να στραφούμε στις διεθνείς αγορές. Η πρώτη επιτυχής έξοδο στις αγορές, και μάλιστα με πολύ ευνοϊκό επιτόκιο είναι ενδεικτική.

Μετά από τρία ολόκληρα χρόνια, άρχισαν οι αναβαθμίσεις από τους διεθνείς οίκους αξιολόγησης, τους πιο σκληρούς κριτές. Αναγνωρίζουν πλέον και αυτοί τις θετικές προοπτικές της οικονομίας μας.

Οι δείκτες της Κυπριακής οικονομίας άρχισαν να διορθώνονται. Η καταναλωτική και επενδυτική εμπιστοσύνη σημειώνει σημαντική βελτίωση, ενώ εδώ και κάποιους μήνες οι εγγραφές εταιριών άρχισαν να παρουσιάζουν αύξηση.

Το 2015 προβλέπεται ότι θα είναι ο χρόνος θετικής ανάπτυξης της οικονομίας. Θα είναι ο χρόνος που γυρίζουμε σελίδα.

Αναγνωρίζουμε ότι παρά τη μεγάλη πρόοδο που έχει γίνει, η κυπριακή κοινωνία, οι πολίτες και η κυπριακή επιχειρηματική κοινότητα αντιμετωπίζουν ακόμη μεγάλες δυσκολίες.

Αναγνωρίζουμε ότι αν και για πρώτη φορά μετά από έξι χρόνια συνεχούς και κατακόρυφης αύξησης, ο αριθμός των ανέργων άρχισε να μειώνεται, η ανεργία παραμένει ψηλή. Ανεργία η οποία προέρχεται από τις επιχειρήσεις που έχουν κλείσει ή που αναγκάστηκαν να προβούν σε απολύσεις για να επιβιώσουν.

Η πρόοδος όμως που καταγράφεται δεν είναι επικοινωνιακή. Για να ευημερήσουν οι άνθρωποι και η οικονομία πρέπει να προηγηθούν και να πραγματοποιηθούν σημαντικές πολιτικές, πρέπει πρώτα να ευημερήσουν και κάποιοι αριθμοί.

Σήμερα μπορούμε να είμαστε πιο αισιόδοξοι για το μέλλον. Με μόνη προϋπόθεση να παραμείνουμε προσηλωμένοι στους στόχους μας.

Να ολοκληρώσουμε το βασικό σκοπό μας που δεν είναι άλλος από την πλήρη αποκατάσταση της αξιοπιστίας και της οικονομίας μας.

Την πλήρη απεξάρτηση μας από έξωθεν επιβολές.

Την αποκατάσταση της ικανότητας μας να χρηματοδοτήσουμε χωρίς δεκανίκια τις χρηματοδοτικές μας ανάγκες.

Την ικανότητα μας να δημιουργήσουμε από μόνοι μας μια δυνατή οικονομία και τις προοπτικές μιας πραγματικά βιώσιμης ανάπτυξης.

Φίλες και φίλοι,

Τον τελευταίο ενάμιση χρόνο έχουν γίνει πολύ μεγάλα βήματα προόδου για να μπορούμε να πούμε σήμερα ότι όχι μόνο έχουμε σταματήσει την κατρακύλα αλλά βρισκόμαστε ήδη σε τροχιά ανάπτυξης,

Αυτή η πρόοδος όμως δεν θα ήταν καθόλου εφικτή αν ο ιδιωτικός τομέας, αν ο εμποροβιομηχανικός κόσμος και οι μικρές επιχειρήσεις, δεν επιδείκνυαν την αντοχή και τον δυναμισμό που επέδειξαν. Την αντοχή και τον δυναμισμό που όχι μόνο κράτησαν την οικονομία όρθια, αλλά την οδηγούν και σε μια νέα εποχή.

Από πλευράς της κυβέρνησης, τον τελευταίο ενάμιση χρόνο, προσπαθήσαμε, με τα μέσα που διαθέταμε να κρατήσουμε την οικονομία και τον επιχειρηματικό κόσμο όρθιο.

Σε συνθήκες βαθύτατης κρίσης, χωρίς καθόλου πόρους στα κρατικά ταμεία, και σε ένα περιβάλλον αρνητικής ψυχολογίας και πρωτόγνωρης αβεβαιότητας, λάβαμε, έκτακτα μέτρα για να σας βοηθήσουμε να επιβιώσετε τουλάχιστον τη περίοδο της μεγάλης ύφεσης.

Δώσαμε πολεοδομικά, φορολογικά κίνητρα για νέες αναπτύξεις.

Διεκδικήσαμε και καταφέραμε σημαντική αύξηση των ευρωπαϊκών κονδυλίων για να υπάρξει τουλάχιστον ένα στοιχειώδες πρόγραμμα δημοσίων έργων. Και είναι σε αυτά τα πλαίσια που καταφέραμε όπως ο προϋπολογισμός του 2015 να περιέχει, αν και σε πρόγραμμα, αύξηση των αναπτυξιακών δαπανών.

Αξιοποιήσαμε τα διαθέσιμα Ευρωπαϊκά κονδύλια, δημιουργώντας νέα προγράμματα, για την προσωρινή έστω ανακούφιση των ανέργων, των νέων και των νοικοκυριών.

Κινηθήκαμε τάχιστα στον Τουρισμό, συνάπτοντας συμφωνίες που αύξησαν το τουριστικό ρεύμα στην Κύπρο.

Με δεδομένη την κατάσταση στον τραπεζικό τομέα και την αδυναμία του να χρηματοδοτήσει την αγορά, συνήψαμε συμφωνίες για να αποκτήσουμε πρόσθετα εργαλεία ρευστότητας από φορείς όπως η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης. Με σκοπό να δώσουμε, μια μικρή έστω ανάσα στις επιχειρήσεις.

Καταφέραμε κάτι που δεν κατάφερε καμία άλλη χώρα σε μνημόνιο. Να νοικοκυρέψουμε τα δημόσια οικονομικά χωρίς να καταφύγουμε στην κατακόρυφη αύξηση των φορολογιών και τις μαζικές απολύσεις.

Κάτι που θα βύθιζε τόσο τον επιχειρηματικό κόσμο όσο και την ευρύτερη κοινωνία σε ένα φαύλο κύκλο ύφεσης. Που θα διαιώνιζε την κρίση και θα δημιουργούσε περισσότερη ανεργία.

Ο δυναμισμός του ιδιωτικού τομέα αλλά και η συνετές πολιτικές της κυβέρνησης είναι τα δύο συστατικά που κράτησαν την οικονομία μας όρθια.

Τώρα όμως, μετά την επιτυχή πιστεύω αντιμετώπιση της κατάστασης έκτακτης ανάγκης στον οποία διήλθε η χώρα, μετά τα βήματα που έγιναν για να κτιστεί ένας υγιής χρηματοπιστωτικός τομέας και μια δημοσιονομικά υγιής οικονομία, μια άλλη μεγάλη, εξίσου σημαντική πρόκληση παίρνει σειρά.

Είναι η πρόκληση των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Γιατί είναι αυτές οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις που θα επιτρέψουν στον ιδιωτικό τομέα να εκμεταλλευτεί στο έπακρο τον εν πολλοίς εγκλωβισμένο σε ένα αναχρονιστικό σύστημα δυναμισμό και προοπτική του.

Που θα οδηγήσει στη δημιουργία εισοδημάτων και σημαντικού αριθμού θέσεων εργασίας στους παραγωγικούς τομείς της οικονομίας. Που θα οδηγήσει σε αυτό που ονομάζουμε βιώσιμη ανάπτυξη.

Εκεί στρέφεται πλέον η κυβερνητική προσπάθεια. Στο Σχεδιασμό ενός νέου αναπτυξιακού μοντέλου, στα πλαίσια μιας ευρείας διοικητικής μεταρρύθμισης με αναπτυξιακή χροιά.

Στην εφαρμογή ενός μεταρρυθμιστικού οδικού χάρτη για τη νέα οικονομία που θέλουμε να κτίσουμε που θα περιλαμβάνει βραχυπρόθεσμες, μεσοπρόθεσμες αλλά και μακροπρόθεσμες πολιτικές και δράσεις.

Που θα περιλαμβάνει μεταξύ άλλων μια συγκροτημένη και επιστημονικά καταρτισμένη στρατηγική για τη Κύπρο θέλουμε, αλλά και πως μπορούμε να την επιτύχουμε. Για το ποιους τομείς οφείλουμε να εκμεταλλευτούμε αλλά και πως.

Με νέο επενδυτικό νόμο, απλούστευση διαδικασιών και νομοθεσιών, την υιοθέτηση ενός συστήματος «ενιαίας αδειοδοτικής διαδικασίας».

Με εκσυγχρονισμό του όλου συστήματος που διέπει την αδειοδότηση και λειτουργία των επιχειρήσεων και των νέων επενδύσεων αλλά και ένα νέο πολεοδομικό και χωροταξικό σχεδιασμό, ο οποίος θα διέπεται από νοοτροπία «θετικής ανάπτυξης».

Έχουμε προχωρήσει σημαντικά στον σχεδιασμό αυτού του οδικού χάρτη τον οποίο θεωρούμε μέρος του δικού μας, του Κυπριακού μεταρρυθμιστικού προγράμματος, το οποίο δεν θα μας επιβάλλεται από τα έξω.

Προχωράμε παράλληλα, και με γοργό ρυθμό, στην μεταρρύθμιση σημαντικών για την οικονομία τμημάτων του δημοσίου.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα ο εκσυγχρονισμός και η αναδιοργάνωση του Τμήματος Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη.

Μέσα από απλοποιημένες διαδικασίες στοχεύουμε στην δημιουργία μιας αποτελεσματικής ταχείας και σύγχρονης Υπηρεσίας, που θα προωθεί αφενός την επιχειρηματική δραστηριότητα και αφετέρου την προσέλκυση επενδύσεων μέσω της διατήρησης ενός αξιόπιστου Μητρώου Εταιρειών.

Που θα συμβάλλει στην προστασία της πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας και στην ενθάρρυνση της καινοτομίας μέσω της κατοχύρωσης των πνευματικών και βιομηχανικών δικαιωμάτων.

Εντός των επομένων μηνών, ολοκληρώνεται επίσης η απλοποίηση των φακέλων του Εφόρου Εταιρειών, έτσι ώστε να επιτύχουμε τη δημιουργία ενός πλήρους ηλεκτρονικού Μητρώου.

Θα ακολουθήσει η αναδιάρθρωση πολλών άλλων τμημάτων αλλά και ημικρατικών οργανισμών του δημοσίου με προτεραιότητα αυτούς που έχουν σημαντικό ρόλο στην οικονομία, όπως ο ΚΟΤ.

Μελετάμε επίσης τη σύσταση ενός σύγχρονου Κέντρου Εξυπηρέτησης των Επιχειρήσεων στα πλαίσια του ομολογουμένως επιτυχημένου μοντέλου των ΚΕΠ.

Μεταρρυθμίζουμε ακόμη και τον τρόπο διάθεσης του αναπτυξιακού προϋπολογισμού αλλά και των Ευρωπαϊκών κονδυλίων. Ούτως ώστε οι διαθέσιμοι πόροι να διοχετεύονται εκεί που μπορεί να έχουν το μεγαλύτερο δυνατό μεγαλύτερο όφελος για τον πολίτη και για την οικονομία.

Μέσω του νέου πλαισίου διαχείρισης των δημοσίων οικονομικών, στα επόμενα χρόνια θα υπάρχει μια πιο αποτελεσματική αξιοποίηση του προϋπολογισμού.

Με περισσότερη έμφαση στις ανάγκες της πραγματικής οικονομίας. Με περισσότερα κονδύλια στη στήριξη των επιχειρήσεων, στον εκσυγχρονισμό και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας τους, στην ενθάρρυνση της μεταξύ τους, την προώθηση της επιχειρηματικής καινοτομίας και του ηλεκτρονικού εμπορίου, τον εμπλουτισμό του τουριστικού μας προϊόντος και την προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και της Εξοικονόμησης Ενέργειας.

Πρωθούμε παράλληλα σημαντικές δράσεις υποδομών αλλά και διαφοροποίησης του τουριστικού μας προϊόντος. Δράσεις που αφορούν την ανάπτυξη μαρίνων και χώρων ελλιμενισμού σκαφών αναψυχής, τη δημιουργία γηπέδων γκολφ και την αδειοδότηση και λειτουργία ενός μεγάλου, πολυθεματικού καζίνο.

Και εδώ θέλω να τονίσω ότι η κυβέρνηση κινήθηκε τάχιστα αλλά και με μεγάλη προσοχή για να διασφαλίσει την μεγάλη αυτή επένδυση. Μέσα σε λίγους μόνο μήνες έγιναν μελέτες, έγινε διαβούλευση με τα κόμματα, επαφές με ενδιαφερομένους, και ετοιμάστηκε το νομοσχέδιο το οποίο βρίσκεται για νομοτεχνική επεξεργασία. Αντίστοιχες διαδικασίες για άλλα έργα τέτοιου μεγέθους χρειάζονταν στο παρελθόν πολλά χρόνια για να φτάσουν σε αυτό το σημείο. Αν έφταναν.

Κυρίες και κύριοι,

Το μεταρρυθμιστικό αυτό πρόγραμμα περιλαμβάνει σχεδόν όλους τους τομείς της οικονομίας.

Στον τομέα της υγείας, η εφαρμογή επιτέλους ενός σύγχρονου σχεδίου υγείας, όχι μόνο θα επιτρέψει στην Κύπριο πολίτη να απολαμβάνει την ποιοτική φροντίδα η οποία του αρμόζει,

αλλά θα επιτρέψει και στην δημιουργία ενός οικονομικά δραστήριου και προσοδοφόρου τομέα υγείας στην χώρα μας. Θα είναι ένα μεγάλο βήμα στην εκμετάλλευση της προοπτικής ότι η Κύπρος θα μπορεί να καταστεί προορισμός Ιατρικού τουρισμού για την ευρύτερη περιοχή.

Η μεταρρύθμιση του κράτους Πρόνοιας και η εφαρμογή του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος όχι μόνο θα διασφαλίσει εισόδημα αξιοπρεπούς διαβίωσης στους συμπολίτες μας που έχουν πραγματική ανάγκη, πολλοί εκ των οποίων μέχρι σήμερα δεν ήταν καν δικαιούχοι οιοδήποτε βοήθηματος, αλλά θα σταματήσει και την κατάχρηση του συστήματος.

Στον τομέα της ενέργειας, προτεραιότητά μας είναι η ουσιαστική μείωση του κόστους του ηλεκτρισμού. Εκεί έγιναν συντονισμένες ενέργειες που οδήγησαν σε μια μη αμελητέα μείωση της τιμής του ηλεκτρισμού.

Ταυτόχρονα, εντατικοποιούμε τις προσπάθειες για αύξηση της διείσδυσης των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και προώθηση της Εξοικονόμησης Ενέργειας, έχοντας εξασφαλίσει ήδη ευρωπαϊκά κονδύλια για υλοποίηση έργων και Σχεδίων Χορηγιών για νοικοκυριά, δημόσια κτήρια και επιχειρήσεις.

Ενδεικτικά αναφέρω ότι θα προκηρύξουμε, τις αμέσως επόμενες μέρες, ένα σχέδιο που πιστεύω σας ενδιαφέρει άμεσα, το Σχέδιο Εξοικονομώ – Αναβαθμίζω, που αφορά την ενεργειακή αναβάθμιση των επιχειρήσεων και των κατοικιών.

Αυτά όλα είναι σημαντικά αλλά δεν τα θεωρούμε αρκετά. Προχωρούμε ένα βήμα πάρα πέρα. Ο τομέας της ενέργειας μεταρρυθμίζεται δραστικά για να διασφαλιστεί πραγματικά ότι τα επόμενα χρόνια η τιμή του ηλεκτρισμού δεν θα αποτελεί ούτε τροχοπέδη στην ανάπτυξη, ούτε πρόβλημα επιβίωσης για τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού.

Τα μέσα περίπου του 2016 θα εφαρμοστούν οι κατάλληλοι Κανόνες Αγοράς που θα επιτρέψουν, μέσω της δραστηριοποίησης νέων παιχτών στην παραγωγή και προμήθεια ηλεκτρικής ενέργειας, την προώθηση του ανταγωνισμού στην αγορά ηλεκτρισμού.

Παράλληλα, μελετούμε τη διαφοροποίηση του ενεργειακού μίγματος της χώρας, στηρίζοντας την ενδιάμεση λύση έλευσης φυσικού αερίου στην Κύπρο για χρήση στην ηλεκτροπαραγωγή.

Αγαπητά μέλη του ΚΕΒΕ,

Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω, για το δυναμισμό και την προσφορά σας. Για τη συνεργασία που διατηρείτε με την Κυβέρνηση σε αυτή την κρίσιμη περίοδο για την πατρίδα μας.

Για την επαναφορά της Κύπρου σε πορεία ανάπτυξης, έχουμε πετύχει ήδη σημαντικά βήματα προόδου σε όλους τους τομείς.

Όμως, για την επιτυχή κατάληξη των αναγκαίων αυτών διαρθρωτικών αλλαγών απαιτείται να γίνουν ακόμα πολλά. Οι μεγάλες μεταρρυθμίσεις δεν γίνονται αυτόματα ούτε από την μια μέρα στην άλλη. Απαιτείται προσεκτικός σχεδιασμός, εμπειρογνωμοσύνη και συντονισμός. Ειδικά αν λάβουμε υπόψη ότι ένα σύστημα, μια χώρα δεν έχει μεταρρυθμιστεί ουσιαστικά εδώ και μισό περίπου αιώνα.

Σε αυτή την προσπάθεια, την μεγάλη συλλογική προσπάθεια, ο δικός σας ρόλος, ως μέλη του επιχειρηματικού μας κόσμου, είναι αναμφίβολα κρίσιμος.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας και εύχομαι κάθε επιτυχία στις εργασίες της σημερινής Γενικής Συνέλευσης σας.